

Incidència de la Violència Familiar i/o Masclista en les Mesures Civils relacionades amb els Fills i Filles menors

Esther Farnós Amorós

Departament de Dret

(UPF)

Febrer del 2020

Empreu aquest identificador per citar aquest document
MUÑOZ PUIG, Marina; VERGE MESTRE, Tània. *Fitxes docents per treballar l'abordatge de la violència masclista*.
Barcelona: UPF, 2020.

Índex

Àmbit d'aplicació

[Graus](#)

[Assignatures](#)

Abordatge docent

[Temes específics que es poden tractar](#)

[Activitats de seminari](#)

Referències

[Referències bibliogràfiques](#)

[Altres recursos](#)

Àmbit d'aplicació

Graus

Grau en Dret; grau en Filosofia, Política i Economia; grau simultani en Ciències Polítiques i de l'Administració + Dret

Assignatures

Dret de Família/Family Law; Gender and the Law

Abordatge docent

Temes específics que es poden tractar

1. Incidència de la violència familiar i/o masclista en les mesures civils relacionades amb els fills i filles menors: potestat parental, guarda i relacions personals.
2. Supervisió de les relacions personals en situacions de risc: la xarxa de serveis socials o el punt de trobada familiar.
3. Conceptes de "víctima directa o indirecta" i "indicis fonamentats" de violència familiar i/o masclista.
4. Impagament d'aliments deguts als fills i filles menors en situacions de violència familiar i/o masclista: respostes des del dret als casos de mares soles i de ruptures familiars amb impagament de pensions. Abast de la mediació familiar en situacions de violència familiar i/o masclista.

Activitats de seminari

- Anàlisi crítica de la jurisprudència sobre les conseqüències civils associades a la violència familiar i/o masclista en relació amb els fills i filles menors.*
- Anàlisi de dret comparat de les conseqüències civils associades a la violència familiar i/o masclista en relació amb els fills i filles menors.
- "Què hem d'entendre per 'víctima directa o indirecta'? I per 'indicis fonamentats'?". Anàlisi crítica de la jurisprudència més recent.
- Anàlisi del tractament que fan els mitjans (televisió, premsa escrita, xarxes socials) de les mesures civils que s'estableixen respecte de fills i filles menors víctimes de violència familiar i/o masclista.**
- La violència familiar o masclista com a fre a la mediació familiar: discussió.***

* Es pot prestar atenció a la interseccionalitat: fan servir els tribunals els mateixos criteris a l'hora de tractar la violència en el marc de famílies homoparentals? Quin paper hi juguen els estereotips vers els rols de gènere?

** Es pot prestar atenció a la interseccionalitat: tenen formació jurídica els i les periodistes o persones que s'ocupen d'aquest fenomen? Hi donen el tractament correcte? Caldria apropar les facultats de Dret i Ciències de la Informació per garantir una informació més acurada quan es tracten aquestes situacions?

** Es pot prestar atenció a la interseccionalitat: la distància entre les opinions acadèmiques (sobretot en dret comparat) i populars és molt gran en aquesta qüestió. Hi entren en joc diferents concepcions sobre l'abast dels mecanismes alternatius de resolució de conflictes i el seu paper rehabilitador. El seminari es planteja, per tant, com una activitat en la qual haurien d'intervenir persones que es dediquen a la mediació familiar i professionals que estan en contacte amb víctimes de violència familiar i/o masclista.

Referències

Referències bibliogràfiques

- AMMERMAN YEBRA, Julia. *Las madres solas ante los tribunales, la Administración y las leyes: ¿se perpetúa la discriminación?*. València: Tirant lo Blanch, 2017.
- AMMERMAN YEBRA, Julia; GARCÍA GOLDAR, Mónica. "Alimentos debidos en caso de reconocimiento 'tardío' de filiación: reinterpretación de la norma o una propuesta de lege ferenda". A: Juan Antonio García Amado (dir.); Pilar Gutiérrez Santiago; Marta Ordás Alonso (coord.). *La responsabilidad civil por daños en las relaciones familiares*. Barcelona: Wolters Kluwer, 2017. Pàg. 255-291.
- DE AMUNÁTEGUI RODRÍGUEZ, Cristina. "La obligación de alimentar a los hijos menores y la limitación temporal de la misma por aplicación de lo dispuesto en el párrafo primero del artículo 148 del Código Civil (Comentario al Auto del tribunal Constitucional 301/2014, de 16 de diciembre)", *Derecho Privado y Constitución*, 29, 2015. Pàg. 11-45.
- ANDERSON, Míriam. "Comentari als art. 236-5 i 236-6 CCCat". A: Joan Egea; Josep Ferrer (dir.); Esther Farnós (coord.). *Comentari al llibre segon del Codi Civil de Catalunya. Família i relacions*

- convivencials d'ajuda mútua*. Barcelona: Atelier, 2014. Pàg. 812-825.
- BERROCAL LANZAROT, Ana Isabel. "La patrimonialización del derecho de familia. La acción de reembolso entre progenitores por los alimentos del hijo común asumidos en exclusiva por uno de ellos", *Revista Crítica de Derecho Inmobiliario*, 759, 2017. Pàg. 370-403.
 - FARNÓS AMORÓS, Esther. "Impugnaciones inesperadas, determinaciones tardías y abono de alimentos". A: Roncesvalles Barber Cárcamo; Susana Quicios Molina; Rafael Verdera Server (coord.). *Retos actuales de la filiación*. Madrid: Asociación de Profesores de Derecho Civil/Tecnos, 2018. Pàg. 269-296.
 - GÓMEZ FERNÁNDEZ, Itziar. "Hijas e hijos víctimas de la violencia de género", *Revista Aranzadi Doctrinal*, 8 (BIB 2018\11763), 2018.
 - REYES CANO, Paula. "La patria potestad a examen ante la violencia de género", *Anales de La Cátedra Francisco Suárez*, 51, 2017. Pàg. 335-356. Disponible en línea: <http://revistaseug.ugr.es/index.php/acfs/article/view/6259/5573>
 - SÁNCHEZ JORDÁN, María Elena. "Reclamación de reembolso de cantidades satisfechas por la madre para el mantenimiento y atención del hijo menor desde su nacimiento. Comentario a las SSTs (Sala de lo Civil, Pleno) números 573/2016 y 574/2016, de 29 y 30 de septiembre (RJ 2016, 4457 y RJ 2016, 4844)", *Revista de Derecho Patrimonial*, 42, 2017. Pàg. 329-346.
 - VIÑAS, Dolors. 2014. "Comentari a l'art. 233-11 CCCat". A: Joan Egea; Josep Ferrer (dir.); Esther Farnós (coord.). *Comentari al llibre segon del Codi Civil de Catalunya. Família i relacions convivencials d'ajuda mútua*. Barcelona: Atelier, 2014. Pàg. 448-457.

Altres recursos

Informes, recursos audiovisuales, etc.

- CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL. 2013. *Guía de criterios de actuación judicial frente a la violencia de género*. 2013. Pàg. 1-190. Disponible en línea: <<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Violencia-domestica-y-de-genero/Guias-y-Protocolos-de-actuacion/Guias/Guia-de-criterios-de-actuacion-judicial-frente-a-la-violencia-de-genero--2013->>>
- CUENA CASAS, Matilde. 2016. "La resistencia a la retroactividad en el pago de alimentos a menores de edad (una reflexión de *lege ferenda*)". A: Hay Derecho. 2016. [Blog]. Disponible en línea: <<https://hayderecho.expansion.com/2016/03/16/la-resistencia-a-la-retroactividad-en-el-pago-de-alimentos-a-menores-de-edad-una-reflexion-de-lege-ferenda/>>
- "El TS fija doctrina sobre la suspensión del régimen de visitas del menor con el progenitor condenado por delito de maltrato en el ámbito doméstico", *La Ley*, 7977, 2015. Pàg. 1-3. [Nota informativa].
- SAVE THE CHILDREN. *Atención a los niños y niñas víctimas de la violencia de género. Análisis de la atención a los hijos e hijas de mujeres víctimas de violencia de género en el sistema de protección a la mujer*. 2006. Pàg. 1-129. Disponible en línea: <<http://ibdigital.uib.es/greenstone/collect/cd2/index/assoc/stc0128.dir/stc0128.pdf>>
- SAVE THE CHILDREN. *En la violencia de género no hay una sola víctima. Atención a los hijos e hijas de mujeres víctimas de violencia de género (resumen ejecutivo)*. 2011. Pàg. 1-8. Disponible en línea: <https://www.savethechildren.es/sites/default/files/imce/docs/violencia_genero_resumen.pdf>
- DELEGACIÓN DEL GOBIERNO PARA LA VIOLENCIA DE GÉNERO. MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD. *Las víctimas invisibles de la violencia de género*. 2015. Pàg. 1-132.. Disponible en línea: <https://www.observatoriodelainfancia.es/ficherosoia/documentos/5342_d_Las_victimas_invisibles_de_la_violencia_de_genero.pdf>

Fonts de dades (bases de dades o informes amb dades)

- BESTEIRO DE LA FUENTE, Yolanda (coord.). *Informe del Grupo de Trabajo de Investigación sobre la Infancia Víctima de la Violencia de Género (Informe aprobado por el Observatorio Estatal de Violencia sobre la mujer en su reunión del 8 de noviembre de 2011)*., Madrid:

Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, 2011. Pàg. 1-78. Disponible en línea:

<http://www.violenciagenero.igualdad.mpr.gob.es/violenciaEnCifras/observatorio/gruposTrabajo/docs/InfanciaVG_cap2_lib14.pdf>

- CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL. "Diez años de la Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de medidas de protección integral contra la violencia de género en los órganos judiciales", *Boletín de Información Estadística*, 43, 2015. Pàg. 17-20. Disponible en línea: <<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Violencia-domestica-y-de-genero/Actividad-del-Observatorio/Informes-de-violencia-domestica/Diez-anos-de-la-Ley-Organica-1-2004--de-28-de-diciembre--de-Medidas-de-Proteccion-Integral-contr-la-Violencia-de-Genero-en-los-organos-judiciales>>
- CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL. "Datos estadísticos". Disponible en línea: <<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Violencia-domestica-y-de-genero/Actividad-del-Observatorio/Datos-estadisticos/>>